

ניתוח רובוטי: דור ההמשך של הלפרוסקופיה

■ פרופסור ג'ק בניאל אורולוג בכיר באסותא ומחלוצי הניתוחים הרובוטיים בישראל: "הרובוט מעניק לנו ראייה תלת מימדית בתוך הגוף, בדרגת דיוק גבוהה, ומאפשר לבצע ניתוחים לפרוסקופיים במקרים שעד כה לא התאפשרו, בייחוד בתחומי האורולוגיה והגינקולוגיה ■

הניתוחים הרובוטיים תופסים תאוצה: השימוש ברובוט הדה וינצ'י נכנס לשיגרה ככלי עזר חיוני בניתוחים כירורגיים רבים, בבתי תולים מובילים כמו "אסותא". הדה וינצ'י, שהחל כפיתוח של סוכנות החלל נאס"א, הולך וכובש תחומי כירורגיה כמו האורולוגיה, בשל יתרונותיו המוכחים.

פרופסור ג'ק בניאל, אורולוג בכיר ב"אסותא" ומחלוצי הניתוחים הרובוטיים בתחום בישראל, מסביר כי בניגוד למחשבה המקובלת, הרובוט המנתח אינו מחליף את הרופא אלא מהווה אמצעי עזר משוכלל ויעיל. "הרובוט מעניק לנו ראייה תלת מימדית בתוך גופו של החולה, ללא פתיחת הבטן, בדרגת דיוק גבוהה ביותר. למעשה, הדה וינצ'י הוא 'דור ההמשך' של הלפרוסקופיה (ניתוחים בגישה זעיר פולשנית המבוצעים כאמצעות חתכים קטנים, ללא פתיחת הבטן). הרובוט מאפשר לנו לבצע בהצלחה ניתוח לפרוסקופי במקומות רחוקים וחשוכים (מבחינת המנתח), שבהם עד כה הדבר לא התאפשר".

התחום העיקרי והמוביל שבו הניתוח הרובוטי נכנס לשיגרה הוא האורולוגיה. פרופ' בניאל מציין כי הדה וינצ'י גרם לפריצת דרך בניתוחי כריתת ערמונית בשל גידול סרטני, והפך לשיטת הבחירה הניתוחית בארה"ב ובמערב אירופה. "היתרונות הכוללים בניתוח המבוצע ללא פתיחת הבטן, הם הפחתה משמעותית באיבוד דם במהלך הניתוח, רמת דיוק גבוהה, הפחתה בסיכונים הנובעים מהניתוח והתאוששות והחלמה מהירים יותר בהשוואה לניתוח הפתוח". תחומים נוספים בהם משמש הדה וינצ'י הם ניתוחים גינקולוגיים שונים, ניתוחי כליה, כבד ועוד.

מאז הוכנס הדה וינצ'י לשימוש באסותא, לפני מספר חודשים, בוצעו בו עשרות רבות של ניתוחים, רובם ניתוחי כריתת ערמונית בשיטה לפרוסקופית שהפכו לניתוח יומימי שיגרת. יתרונות הניתוח הרובוטי מובילים לכך שאין כמעט מטופל הנזקק לניתוח מסוג זה, שאינו מתעניין בניתוח. ניתוחים רובוטיים עדיין אינם מבוצעים באופן שיגרת בבתי החולים בישראל, עקב העלות הגבוהה. גם בבתי החולים הגדולים שרכשו את המערכת הרובוטית שמחירה כ-2.5 מיליון דולר, ממעטים במספר הניתוחים חרף יתרונותיהם, בשל העלות היקרה של הציוד המתכלה הנדרש לביצוע הניתוח.

פרופ' ג'ק בניאל מתאר כיצד מתבצע הניתוח הרובוטי: הדה וינצ'י הוא מערכת רובוטית המצוידת בארבע זרועות. באמצעותן מוחדרות לחלל הגוף (דרך חתכים קטנים) מצלמה זעירה ומיכשור כירורגי לביצוע הניתוח. הרופא יושב מול המסך ושולט על המכשירים באמצעות הרובוט. בניגוד לניתוח לפרוסקופי רגיל, הרובוט אינו מוגבל בתנועה כיוון שיש לו יותר מפרקים מאשר ליד האנושית והוא מסוגל לבצע את הפעולות באופן מיטבי ורמת דיוק גבוהה. כאמור, גם החתכים המבוצעים קטנים יותר, מה שמקל על ההתאוששות ומפחית את הכאבים בעקבות הניתוח.

לביצוע ניתוח רובוטי יש צורך במיומנות גבוהה, ורק רופאים בודדים בישראל נכנסו לתחום וצברו ניסיון. "יש כמובן צורך ברקע בביצוע ניתוחים פתוחים, על מנת להצליח בניתוחים רובוטיים. אני החלטתי לעבור לשיטה הרובוטית לאחר שביצעתי אלפי ניתוחים בשיטה הפתוחה. למען האמת, התוצאות הניתוחיות דומות כשתי השיטות - אך לא ניתן להשוות את התוצאה מבחינת יכולת ההחלמה וההתאוששות של המטופל, ההפחתה בכאבים ובסיכון לסיכונים", מסביר פרופ' בניאל.

עד היום בוצעו בעולם עשרות אלפי ניתוחים של כריתת רדיקלית של הערמונית. כיום 80% מהניתוחים הללו בארה"ב נעשים על ידי רובוט הדה וינצ'י. "לאור היתרונות הרבים של הניתוח, הן מבחינת המנתח והן מבחינת המנותח, אני מאמין שתוך מספר שנים, רוב הניתוחים בתחום האורולוגי יהיו רובוטיים", מסכם פרופ' בניאל.